

Ελληνικό Φόρουμ «Συγκλίσεις»

Συνεδρία «Κλίμα και Πόλεις: Προκλήσεις και Λύσεις»

Πεδίο – γεωεπισκόπηση

Ερωτήσεις Συντονίστριας

1. Πώς ορίζεται μια κλιματικά έξυπνη πόλη και ποιός ο ρόλος της τεχνολογίας στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής; Κατά πόσο θεωρείτε ότι οι Παρατηρήσεις Γης ή Γεωεπισκόπηση μπορούν να συμβάλλουν στην επίτευξη του Στόχου 11;
2. Ο τεχνολογικός αναλφαβητισμός μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμούς μερίδας πολιτών από τα οφέλη μιας κλιματικά έξυπνης πόλης. Πώς αντιμετωπίζεται αυτό;

Βαγγέλης Γερασόπουλος

Οι πόλεις καλούνται ήδη και θα κληθούν ακόμη περισσότερο στο μέλλον να αντιμετωπίσουν μια σειρά προκλήσεων ως απόρροια της κλιματικής αλλαγής. Ενδεικτικά και μόνο αναφέρεται η ρύπανση όπου ήδη μόλις μία στις δέκα πόλεις είναι εντός του πλαισίου ποιότητας του αέρα με βάση τα κριτήρια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, και περίπου 6 εκατομμύρια θάνατοι αποδίδονται ετησίως στην ρύπανση, με συνολικό κόστος περίπου στο 0,3% του παγκόσμιου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Καθώς δεν μπορεί να υπάρξει μια μαγική, μοναδική λύση για όλες τις πόλεις και όλα τα προβλήματα, μια οριζόντια πρόκληση είναι η κάθε πόλη να μπορέσει εγκαίρως να ταυτοποιήσει τα σημεία τρωτότητάς της και εκμεταλλευόμενη τα δικά της χαρακτηριστικά και την ποικιλομορφία της να μετατρέψει τις απειλές σε ευκαιρίες και να δουλέψει στοχευμένα για την αύξηση της ανθεκτικότητάς της. Και σαν ανθεκτικότητα νοείται η δυνατότητα της πόλης να απορροφά, να αποκαθιστά και να προετοιμάζεται για κάθε παροντική ή μελλοντική διαταραχή που θα επιφέρει η κλιματική αλλαγή.

Μια «έξυπνη πόλη» μπορεί να βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Εξ ορισμού, η έξυπνη πόλη χρησιμοποιεί εξελιγμένες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνιών, και ήδη ζούμε στην εποχή του διαδικτύου των πραγμάτων, με εκτεταμένη χρήση αισθητήρων χαμηλού κόστους, εξειδικευμένων μοντέλων που προσομοιώνουν με λεπτομέρεια φυσικά συστήματα και διεργασίες, δορυφορικά δεδομένα με ανάλυση μικρότερη του μέτρου. Έτσι, αν εστιάσουμε σε δύο εκ διαμέτρου αντίθετες μελλοντικές απειλές από την κλιματική αλλαγή, τις πλημμύρες και τις (περι-)αστικές πυρκαγιές, τότε μια έξυπνη πόλη θα γνώριζε εξ αρχής την γεωγραφία της τρωτότητάς της, θα δρούσε με πρόνοια στο να θωρακιστεί για το ενδεχόμενο και να προετοιμαστεί για το μετριασμό, θα είχε πρωτόκολλα συνεννόησης, πρωτίστως, και συνεργασίας των αρμοδίων φορέων, συστήματα λήψης αποφάσεων, ενημερωμένους και εκπαιδευμένους πολίτες –συνεργάτες στη συλλογή κρίσιμων

πληροφοριών πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από μια καταστροφή—, και φυσικά ένα σύστημα συλλογής δεδομένων που θα ενημερώνει ανά πάσα στιγμή για τη χωρική και χρονική εξέλιξη των φαινομένων.

Γενικά οι Παρατηρήσεις Γης και οι νέες τεχνολογίες που κομίζουν μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά τόσο στην παρακολούθηση όσο και στην επίτευξη του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 11 για ανθεκτικές και βιώσιμες πόλεις. Ο συνδιασμός γεωχωρικής πληροφορίας με κοινωνικο-οικονομικά δεδομένα ανοίγει αναμφίβολα νέες οδούς στον μελλοντικό σχεδιασμό των πόλεών μας. Προς αυτή την κατεύθυνση θα απαιτηθούν συνεργασίες και φυσικά νέες, πιο ολιστικές μορφές διακυβέρνησης, που θα διασφαλίζουν παράλληλα την εξάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού και τις ίσες ευκαιρίες προσαρμογής στις συντελούμενες και αναμενόμενες, κλιματικές και μη αλλαγές.